

CHEMAREA

TINERIMEI ROMÂNE

ABONAMENTUL:

Pe un an Lei 360.—
Pe un jumătate an Lei 180.—
Pe 3 luni Lei 100.—

REDACȚIA:

Cluj, Strada Regina Maria No. 11. — Telefon 13-31.

ADMINISTRAȚIA:

Cluj, Strada Regina Maria No. 11. — Telefon 10-22.
Correspondența administrației: Căsuța poștală No. 76.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI

CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 11.

Cu Dumnezeu înainte

Guverne impuse fără voința poporului, izvorâte din combinații obscure de culise, s'au icuit de opt ani de zile în inima neamului nostru pentru a se așeza deacurmezișul progresului și dezvoltării spre mai bine.

Elanul mării Uniri naționale, dorul acumulat de veacuri pentru o viață proprie românească cu infinite posibilități de realizări, s'a distrus prin acțiunile lor, ca o grandioasă statuă a Victoriei, pângărită de mâni păgâne.

Dar granitul rezistă! Bădăritul de drum, cu unelte meșteșugite, nu putea să-și scobească o viață temporară, dar vai de sălășlăuitul viziunii când muntele și cutremură crestele și adâncimile.

Zarurile sunt aruncate. Lupta între guvern și națiune este deschisă.

De o parte un neam întreg, pretinde impetuos dreptul la viață după a sa voință; de alta guvernul sprijinit pe cohortele plătite din birul sudorii noastre, ticluiește puncte de rezistență pentru existența sa proprie. Viața însă, ca cel mai mic vântuleț răstoarnă orice sprijin când ocela nu e fixat în glia pământului.

Cumpania de răsturnare, pornită de partidul național-tărănesc, nu mai e luptă între partide. Un neam întreg se însiruie în rândurile noastre, contra forțelor oculte și urmează a se decide: Va putea oare acest popor să-și impună voința sa, sau merită a fi înghenunchiat. O altă cale nu există: sau învingere totală și domnia legii, sau înfrângere și domnia bunului plăc. Am soțit la punctul culminant al politicii interne, de unde ne privește istoria viitorului: actuala generație e răspunzătoare de grandioarea sau decadența ce va să vie.

Factorii constituționali — nerăspunzători în fața semenilor, ci numai în aceea a istoriei — n'au avut încă destule motive pentru a se decide să

Rezistența morală

Imensa popularitate de care se bucură partidul naț.-tăr. se bazează în primul rând pe valoarea etică superioară și necurior de ponegrire, conducătorii fărâși ai poporului românesc au rezistat eroic pe tranșeele cetății idealului. În luptele tempestive, pe cari regimurile ticloase le-au deslănțuit cu o rară meschinărie împotriva acestor oameni, înșuflețiți de cel mai curat patriotism, în aceste războaie de exterminare dășii au rămas neclintii la posturile lor de comandanți vajnici, îmbărbătând neincetat masele luptătoare și răspândind acea influență miraculoasă, care s'a identificat mai târziu cu rezistența morală a sufletelor rămase nealtărate de acțiunea devastatoare a politicanismului bizantin.

Rezistența morală a fost adevăratul obstacol în calea expansiunii liberale și averescane. Ori trăgătorii de sfori ai corupției profesionale au scăpat din vedere tocmai acest obstacol.

Atât partidul liberal cât și cel decedat averescan, în ofensivele lor de organizare a corupției au adunat pleava societății, pe toți indivizii predispuși pentru viciul și devastare morală, crezând că printr'o intensivă cultură de microbi de corupție vor putea înfrânge elanul idealist al celui mai formidabil partid politic care a existat vreodată în această țară, partidul național-tărănesc.

Adevărul este că acțiunea adversarilor noștri a eșuat complect, întărind și mai mult rezistența morală a intelectualilor și a maselor populare. Un efect salubru totuși a avut ofensiva de devastare a

asculte de glasul poporului sau al oprimatorilor lui. — Valul ce-l țesă înaintea ochilor lor hămesii puterii, reduce toate mizeriile la proporții microscopice.

Că parlamentul e o minciună, constituită prin fraudă, ei n-o știu?

Că alegerile sunt batjocura votului universal, dat cu amândouă mâinile în momente de strâmtoare și răpit în timp de pace, cei chemați n-o știu?

Că mizeria s'a înstăpânit în casa oricărui care numai prin munca sa vrea să trăiască, cei chemați n-o simt?

Că aparatul administrativ și polițienesc nu mai e organism de stat, ci sprijin de partide, șterse din conștiința opiniei publice, deasemeni nu e motiv suficient?

Că suntem singurul stat nerefăcut în finanțe în urma războiului e o nimica toată pen-

conștiințelor: triajul moral. Selecționarea atât de utilă, s'a făcut cu desăvârșire: națiunea a debordat infecțiunea morală.

Influența pe care o exercită necontenit și tot mai puternic idealismul curat al d-lui Maniu asupra trupelor luptătoare, e de natură pur intelectuală și de valoare etică. Dl. Maniu ne-a fost simbolul rezistenței morale, pilda clasică a abnegațiunii și farul călăuzitor în lupta formidabilă ce se dă pentru legalitate și democrație națională, adânc infiltrate în sufletele noastre și realmente necesare, reclamate de întreaga națiune.

Norocul acestei națiuni este, că a avut în momentele critice, prin care a trecut și trece actualmente, bărbați înțelepți și integri, că forțele ei vitale și morale n'au putut fi distruse de gropanii consolidării noastre naționale. Aceste resorturi de rezistență s'au opus totdeauna cu succes operei de dezagregare morală, pe cari au încercat-o adversarii și trădătorii partidului național. Cea mai strălucită dovadă a reacțiunii morale a fost mișcarea chemărișă.

Idealul nostru este tocmai organizarea rezistenței morale, lupta contra corupției și pentru întronarea legalității. Iar în această luptă ne vom servi de arme intelectuale și politice, considerând că participarea la viața politică este prima datorie a oricărui cetățean investit cu drepturi politice.

I. Gruiă.

tru capacitatea competenței vintiliste?

Că după un deceniu de unire desagregarea sufletească e pe ultimul povârniș, nu se observă?

În fața acestei situații, datorită de buni patrioți, cu încredere în viitorul țării, ne impune să dăm ultima probă pentru descoperirea adevărului. O națiune nu poate trăi prin minciună, iar adevărul nostru va trebui să-l impunem cu ultimele mijloace ale unui neam dus la disperare de guvernări impuse.

Lupta va fi grea, dar dreptatea e de partea noastră. Cine se împotrivesc nouă, e dușmanul nostru și dușmanul țării. Iar în fața dușmanului ori cine ar fi el, și oricum s'ar numi, fiecare român conștient nu merge decât înainte pentru a învinge.

P. A.

Studentul

Între balconete și soldați vânzogă silueta studentului, aceasta victimă a inconștiențelor tuturor guvernelor, traversează curtea închisorii. Pe fața lui suferindă și brădată de cutile dureroase a grevei de foame să reflectează necunoștința și nesiguranta viitorului.

Din ochii lui în cari arde o flacără dăcoasă, cu asperitatea-i țărănească, se ceteșc ochinurile și suferințele desamăgirilor brutale.

Plecat la congresul recent, unde îl măna solidaritatea studențească, nevoile și miseriile tratului studențesc și porunca Uniunii, savurdnd în întregime majestatea impunătoare a forței colective a studenției, s'a trezit arestat și aruncat în celula umedă a închisorii.

Sub povara dosarelor apocrife, ticluite la ordine ministeriale deodată se scoate încadrat în penalitatea vre-unui articol de lege și calificat conform dorințelor venite de sus, pentru a se salva prestigiul țării.

Acest student în sufletul căruia văjăie încă vutul cadrelor virgini și ritmul neoprofanat al izvoarelor cristaline, acest student, care în babilonia orașelor a adus o bucată de stoafă de om sănătos, — azi stă în fața desamăgirilor orunde, stă în fața ruinei sufletului său.

Comisarii regali, în fața cărora din filele dosarelor în mod convingător se ridică ca o fantomă icona nevinovăției, prin birourile scunde ale Consiliilor de Război pun concluziile, cari vor salva interesele statului în străinătate, iar în inima studentului vor distruge și ultima licărire de nădejde.

Acesta e studentul nevinovăț.

În baruri și în crâjme apar figuri cari poartă toate insigniile studenției stabilite pe facultăți. Povestește cu servă ispășirile făcute cu ocazia congresului. În aureola reflexului de eroism dă curs liber fantaziei extaziate. — Paroadează cu prezența la toate procesele în cari se judecă confrății săi nevinovați, cari niciodată n'au avut gânduri sacrilege. În saloanele de dans prin povestea eroismului lor încearcă să elupte priviri măgulitoare din ochii adorați.

Aceste le face studentul vinovat, pe când tovarășii lor fără vre-o vină sunt judecați pentru „salvarea țării”.

Guvernul moralizează viața socială când are nevoie de diversioni să-și mai lungască viața pentru feroceirea neamului, scoate prin acești studenți, agenți ai lor, întreaga studenție pe străzi și autorități, cari de altfel la alegeri și la adunările opoziției sunt atât de vigilenți și expeditivi, cad într'o anestezie ciudată.

Nici unul dintre studenți n'a avut curajul să spună în fața justiției și a lumii: Eu sunt vinovatul! Și să-și motiveze pînă ce i-se impută prin convingerea sa.

Astfel guvernul liberal a nimicit noțiunea istorică a studentului român.

Studenția română are ocazia să-și apere cinstea și onoarea.

DR. EMIL POP.

Problema capitalului străin

Impasul fatal al oligarhiei liberale

Un om de știință, în afară de partidele noastre politice, ne-a înfățișat cu obiectivitate un trist tablou despre situația economiei noastre naționale, cuprinsă de o cumplită boală, care amenință să distrugă întregul nostru organism. O clică — oligarhia financiară liberală — aservind statul sub toate formele intereselor sale de partid, a dus o gospodărie de stat și particulară atât de detestabilă, încât a compromis cu totul puterea economică a statului, a comis adevărate crime, ceence a dus nu numai la pierderea creditului material ci și a celui moral. Din această cauză, întreaga noastră producție națională este cuprinsă de o adevărată paralizie generală progresivă.

În ce mod putem asana starea noastră economică și a ne recăștiga forțele paralizate?

Țara posedă două mari izvoare de bogăție permanente: bogăția naturii țării și puterea de muncă a poporului. Pănuirea în valoare a acestor două izvoare de avuție însă nu se poate face decât printr-o rațională organizare a producției. Producția cere însă, pe lângă natură și muncă, și un al treilea factor, care este capitalul.

Pentru a pune în valoare toate bogățiile naturale, economiile noastre acumulate sunt cu mult prea mici, nici a mia parte din capitalul necesar. Suntem dar avizați la capitalul străin. Fără de capital străin, bogățiile noastre naturale vor zăcea în pământ și vor sta fără nici un folos pentru economia noastră națională și pentru salvarea crizei în care ne găsim. Ele vor rămâne ca pământul uscat, căruiu îi lipsește ploaia binecuvântată, fără de care nu va da roadele așteptate. Capitalul străin este singurul care poate să ne dea cheia utilizării bogățiilor noastre. Și aci începe — nu pentru prima oară — sarcina și rolul influinței apasene în progresul istoric al României.

Capitalul străin însă aduce cu sine toate primejdiile — pentru oligarhia — unei dezvoltări libere economice. Acest capital nu vine decât dacă găsește o bună rentabilitate, siguranță și stabilitate. El nu tolerează cătușe, nici un regim artificial în favoruri, ci orăz să se dezvolte liber, astfel cum îi indică condițiile naturale și economice ale țării și situația generală mondială. Rolul statului nu poate fi decât de: încurajator, stimulator, după ce — bine înțeles — își garantează interesele sale superioare, înțeles seamă pentru asigurarea apărării naționale.

Dar oligarhia liberală nu poate admite formarea unei vieți economice libere, fără controlul și conducerea ei. Ea vrea să înghită și să pună stăpânire pe întreaga economie națională. De cu vreme ea a știut să-și asigure, prin legiferarea unei constituții corespunzătoare intereselor sale, stăpânirea politică și toate bogățiile de subsol și toate apele utilizabile din punct de vedere economic, să treacă în patrimoniul ei. Importanța naționalizării subsolului nu poate fi înțeleasă pe deplin, dacă nu o considerăm drept măsură de precauție luată în vederea asigurării depline a regimului oligarhic în interior și a apărării lui de invazia străină.

De altă parte, perspectiva dezastrului economic ce ne amenință în însași ființa noastră națională, în cazul menținerii politicii oligarhice de până acum, îndeamnă oligarhia să se gândească la soluțiuni paliative. A lansat deci formula cunoscută că capitalul străin va putea participa la valorizarea bogățiilor naturale în proporția de 40%, de vreme ce restul

de 60 procente din capital va fi capital românesc, restul oligarhic. Ar fi desigur foarte frumoasă, dacă am fi în stare de a realiza așa ceva. Dar într-o astfel de feroce stare n-au ajuns încă multe țări bogate din occident. Comercializarea sărăcăcioasă a câtorva întreprinderi ale statului cu ajutorul capitalului particular, ne arată cât de mult ne lipsește capitalul. Așa zisa „naționalizare” a dat cu desăvârșire faliment. Este evident că problema capitalului străin se pune pentru întreaga economie națională.

Imprejurările se dovedesc deci mai tari decât voința de ocupare și conservare a oligarhiei financiare. România a ajuns la o răspântie decisivă: criza economică nu se mai poate menține, fără ca ea să degenereze în dezastru complet. Necesitatea importului de capital este inevitabilă, de altă parte interesul oligarhiei e de a nu scăpa din mână puterea economică și politică cuvenită. Dar capitalul străin nu înțelege să intre în România în condițiuni restrictive și să fie stăpâ-

nit, ba poate gătit și el de oligarhia. Astfel oligarhia a fost adusă de vremea nemiloasă într-un impas fatal.

Falsul naționalism economic al oligarhiei liberale, notorie în toată lumea, nu poate să atragă capitalul străin. România oligarhică este privită cu antipatie și neîncredere de marea finanță străină. Acest capital străin se poate angaja liber în alte țări și nu are trebuința înmormântării de cucerirea pieței României, ca o dimioară, în vremea Unirii Principatelor.

O prelungire a stăpânirii oligarhice este cu neputință și din motivul că efectele dezastruoase ale politicii de naționalizare exagerată se simt de toată lumea și produce o reacțiune puternică. Oligarhia liberală azi se găsește înconjurată de dușmănia tuturor claselor producătoare ce există în România. Acum e momentul oportun pentru a da lovitură de grație regimului urât și a descătușa toate clasele și toate forțele economice ce se împiedecă de el. O țară întreagă se încordează și așteaptă să cadă lanțurile oligarhiei.

Dr. Sabin Mureșan.

În țara românească e un om prea mult

În „Cavântul” din 4 Februarie a. c. ediția de provincie dl. Nae Ionescu analizând situația politică și aberațiile regimului liberal, face o serie de observațiuni judicioase, cari, dat fiind pătrunderea adâncă și spiritul de critică ascutit, precuș și clarvizionul autorului, merită să fie relevate.

Concluziile dlui Nae Ionescu închid un straniu și dureros adevăr, ce proiectează pe orizontul vieții noastre naționale întâmplări extraordinare.

Cităm din „URMĂ aberație”: „Defăimarea țării” este ultimul berbec de rătăc împotriva național-țărăniștilor. Dar dacă această absurdă poveste prinde, e pentru că cei cari a cred au interesul să o creadă.

E de îndatorirea celor cari nu au nici un interes personal de apărare și cari, prin urmăre, nu au pierdut simțul realității, să atragă atențiunea asupra gravității situației și să spună răspicat că se joacă un joc primejdios. În care nu mai e vorba de situații, ci de căpete. E natural că oamenii a căror viață nu s'a ritmat după cursul vremii, ci numai după voința lor personală, să nu înțeleagă ce s'a schimbat în țara asta în curs de un an. Dar nu e natural că asociași oameni, cărora nu li se poate contesta un înalt simț etic, să nu înțeleagă necesitatea elementară pentru sufletul acestei țări de a se chema la conducerea treburilor publice oameni cari s'ar putea selecționa și după alte criterii decât cele ale comploturilor de anticameră, — sau și mai rău.

Pe național-țărăniști îi indică pentru

guvernul de mâine, țara. Adică singurul factor în drept să o facă, de când Dumnezeu nu ne-a mai învrednicit de un rege. Cine se ridică în potruiva țării? Cine se poate ridica? Pe vremea când aveam un rege, ne supuneam. Ne supuneam chiar greșelilor lui; pentru că aceea ce ni se pareș năuș greșală, s'ar fi putut să nu fie; regalitatea e o funcțiune mistică, și degetul lui Dumnezeu nu lipsește nici o dată din gesturile regale.

Astăzi regele nu mai funcționează. Regenta îndeplinește anumite însărcinări, în calitate pur omenești, iar singurul ei îndreptar e legea. Care, în specie se acceptă cu însăși voință clar exprimată a țării. În nici un fel nu se poate întreprinde deci nimic împotriva indicațiilor precise ale acestei țări.

Că se încearcă totuș a se face, că în anumite cercuri oameni lipsiți de responsabilitate și întunecați la minte își freacă mâinile ca în fața unei situații „arabjate”; este puțin și simplu o aberație. Țara nu se poate lansa în asemenea aventură. Iar dacă se va întâmpla totuș, înseamnă că în țara românească e un om prea mult. Cine e, îl știm.

Și îl șocim avertizat.”

Dar cine nu-l cunoaște pe acest om vizat și avertizat, cine nu-i cunoaște apucăturile bizantine și lașitatea de manechin ridicol, cine nu-i cunoaște insuficiența și meschinăria ce îi loc inteligenței, cine nu-i cunoaște mâncăniile și abilitățile de maestru al diversionilor.

Toată lumea crede și știe că-i de prios acest individ!

Curaj!

În sfârșit! După câteva procese, ordonate pentru a găsi șapte ispășitori, conducătorii de azi ai cercurilor studențești au găsit curajul să descopere pe autorii morali ai regretabilelor excese.

Țăruțu dar totuși! Eram deja pe punctul de a ne pierde toată stima și toată încrederea în tinerii cari tolerează ca mii de studenți să fie o minge de fotbal între picioarele mizerabile ale unor politicieni venali, credeam deja, că tinerii universitari au fost prinși de o lașitate de sobagi; tolerând ca prietenii lor să fie închiși pentru șapte sugerate de alții.

Curaj! Dacă vreți să recăștigați încrederea țării și a străinătății, aveți curajul covaleresc să arătați cari s'au sfătuit

greșit, aveți datorința morală să scăpați prin asta frații nevinovați.

Să fie oare studențimea românească de azi lipsită de calitățile superioare, care de veacuri au distins tineretul daco-român? Curajul acțiunii recere curajul răspunderii. A stabili răspunderile, recere unori curaj fizic, dar totdeauna curaj moral. Generalul Averescu nu a avut curajul de general, pentru a pune la punct răspunderile pentru nepregătirea războiului trimbițate cu reclame de circ. Vrea tinerimea universitară să sfârșească vara ei ca donquichottismul caraghios al politicienștrilor Patti și Patichon?

Curaj, prietenilor! Stabiliți răspunderile!

DELA DORNA.

Serviciul nostru de propagandă

Reputația de care se bucură, sau mai corect, de care suferă România, se datorește în bună parte serviciului defectuos de propagandă în străinătate, serviciu, care în bugetul statului figurează cu sume considerabile, dar care în realitate e inexistent.

Propaganda românească de peste hotare este lipsită înainte de toate de sistem, apoi de oameni și în sfârșit de mijloace proprii pentru realizarea unui atât de complicat complex de probleme. Iată trei chestiuni ce merită a fi analizate.

Lipsă de sistem rezultă din faptul că până în prezent nu s'a putut încă înfăptui o ofensivă reală de propagandă. Totul se reduce la dibuire. Din când în când participăm la expoziții, dar numai arareori cu succes, căci contribuția noastră nu este organizată. Cercurile conducătoare par a nu-și fi dat seama încă deapre necesitatea unei strânse colaborări, bazată pe o concepție unitară. Străinătatea, careia îi îngreunăm prin șicane vamale și de viză, să ne cunoască la noi acasă, ne judecă după ceea ce îi prezentăm noi. Ori câteva covoare, jeshături și brânzețuși sintetizează ele oare întreaga România-Mare?

Lipsa de sistem, de organizare s'ar putea însă marea dacă oamenii, cari ne reprezintă în fața lumii occidentale și transoceane ar li de o integritate morală ireproșabilă și n'ar degrada misiunea încredințată lor la o sinecură inanis umbra ei sine honore nomen. Figuri ridicole, marionete irresponsible stărnesc haz și răsese la cifre, dar nu în arena vieții internaționale, unde spectatoriș le răsplătesc ceraghioslăcușile cel mult cu un zâmbet malicios.

Liosind sistemul și oamenii capabili, este fatal ca mijloacele de propagandă să fie la rândul lor mizerabile. Mă gândesc la acele broșuri faimoase, tipărite pe hârtie de ziar, cari conțin probe alese la întâmplare din literatura română, câteva date statistice relativ la viața economică și vederi din România pitorească. Ei bine, nu așa se face propagandă pentru o țară și un popor. Broșurile în stil de enciclopedie se obișnuiesc pentru băi, stațiuni climatice, dar nu spre a ne face cunoscuți dincolo de frontieră. Domnii propagandiști să mai slăbească deci omenirea cu dubloasele lor produse, mai prost cotate decât leul la Zürich.

Consolidarea internă, stabilizarea, cu un cuvânt revenirea la normal este în funcțiune de străinătate. Suntem acuzați de xenofobie; nu-i adevărat. Este numai o neglijență, o indolență culpabilă. Tradiționala superficialitate, ce caracterizează viața publică la noi, și care face să fim priviți cu mai puțină încredere decât merităm.

Dacă ne resemnăm a juca și în viitor un rol pasiv în viața internațională, n'avem decât să continuăm; călea este bătătorită. Dacă vrem să inaugurăm însă o nouă eră pentru România-Mare, — a-fără dela legași cu anemicii intelectuale, poeșii și ionești, cari miros a 77 de parfumuri combinate!

Căci se impune o reformă radicală.

Aurel Păcuraru

Ostracizarea valorilor

Trăim vremuri de bogată criză politică și morală.

Hibriditatea unui regim, susținut doar de interesele sperjare ale copărtășilor, a intervertit endemic fiziologia vieții noastre naționale.

Lipsit de ideologie politică, absent de legitimitatea necesară unei legale existențe — regimul de azi, de 70 de ani, același în utilizarea mijloacelor bizantine prin cari a căutat să și ridice o platformă politică — n'a cruțat nimic ceace părea că reprezintă o solidare în fața atotputerniciei brătieniste și debandada morală de azi ce bântuie întreaga funcționare a statului român, nu este decât una din urgisitele roade răsărite în urma politicianismului fanariot transplantat pe malurile Dâmboviței.

Un popor lănar și viguros ca al nostru, un popor cu 18 milioane suflete în cari cloocote altoită pe substratul vitejiei date sănătatea înțelepciunii române, însăngeră azi sub inconștiența unei clientele parazitare și pălește îngrozii de perspectiva zilei de mâine.

Profanat zilnic în ce are mai sfânt, românul conștient de ruina ce-amenință viitorul țării în urmă dăinuirii la infinit a unui sistem plămădit din mediocritate și sperj — se întreabă cu o legitimă revoltă: Dacă n'are poporul românesc oameni mai deștinați și cinstiți, decât stărpiturile cerebrale și lancrezii partidului liberal?!

— Și în fața nedumeririi unei nații apare rânjetul diavolesc al lui Porcu, ma ele regisor al scenei noastre politice, i-se perindează în rolurile de căpetenie toți ghișeștii, popștii ori constantineștii dar vor rămânea exilați necunoscuți: Iancu Flondor, Valer Branisce, Vasile Stroiescu ori Nicolae Iorga.

Marele partid al mediocrității naționale, nu se simte bine dacă în cadrele sale se mișcă hotărât o inteligență scripitoare, ba mai mult, toată politica sa culturală trambijată de atâtea ori de ministrul cărămizii se reduce la exilarea oricărei personalități de suprafață din areopagul politicii românești.

În țara în care M. Dragomirescu este supremul judecător al standardizării literare, Vintilă Brătianu este decernatorul certificatelor de valoare politică.

Esti dusmanul partidului liberal, crezi că țara poate ajunge la prosperarea dorită altfel decât crede d. Vintilă Brătianu, poți fi afunsi omul cel mai providențial al epocii, cel mai îndrilit chemat la cărmuirea țării acesteia, vei fi totuși declarat lipsit de calitățile inerente unui bărbat de stat (de stil vintilist) iar intrigăria mârșavă a politiciii de culise te va atunca în umbră și te va exila departe de destinația ce ți-a hărăzit Dumnezeu.

— Marele Valeriu Branisce, tovarășul îndelungat al temnițelor ungurești, eroul ne'nfricat al epopeii noastre naționale, n'a putut intra în parlamentul român unde se lefăiesc ca într'o casă de prostituție toți polimarizii și dandana-chii partidului liberal.

Luptătorul bucovinean Iancu Flondor și generosul mecenat la Basarabiei Vasile Stroiescu au fost sacrificați de moștră degustătoare

a politicianismului de partid — pentru ca pe trupurile lor să fi ridicați popștii și nișeștii regimurilor leit ori camușlat liberale.

Iar în parlamentul de azi, în care cinismul „băie orului retoric” este considerat drept elocință n'a putut fi auzit cuvântul documentat și sgudnitor al lui Nicolae Iorga.

Și căși alți fruntași ai românismului, la glasul cărora tremurau asupritorii noștri de ieri, căși bărbați cari și-au închinat energiile unei vieți realizării unității naționale, nu sunt sistematic sortiți ostracizării definitive de către idiotenia unui regim urgisit.

Comoara lor

O flașnetă și un paravan...
Strășnicul partid al sfintei treimi: Ion, Ionel și Vintilă în decursul guvernărilor lungi a câștigat o singură comoară, o singură bogăție. Ce?...

O flașnetă și un paravan...
Și în trecutul istoriei noastre politice, privirile multora se îndreptau adesea spre cea mai cochetă creatură a arenei politice românești — de pe atunci — spre partidul, azi fatal, partidul oligarhiei liberale. Privirile multora se îndreptau spre ei ca la fardăți ca multă dibăcie, aveau înfățișarea cea mai seducătoare.

O mare dată de calm și rezistență se recerea din partea cetățenilor și mai ales tinerilor neincădrăți încă atunci în partidele politice, pentru a nu se vâri în brațele acelei „femei frumoasă” pe care pe acelea vremuri o cunoșteau mai mult de pe stradă...

Dialectica acestui partid, frazeologia lor bine tieluită ademenest, și putea să seducă ușor în caz de pripeală.

Elanul admirației cu rezerve a fost zdrobit însă în scurt timp, după cunoștința de stradă...

Nu a trebuit mult timp pentru ca atât oamenii maturi, cât și tineretul ce în căutarea unei orientări politice luase poziție de „observator” să identifice creatura din ceace o înconjură, din ceace de ce dispunea, din comoara sa. Numai decât s'a remărcat că toată bogăția admirației necunoscute — a partidului liberal — era o înșăbură de flașnetă și un paravan cărpit, abia de cățiva ani.

Noi, generația tinăra, auzeam muzica, dar nu ne-am putut însă închipui că originea ei să fie atât de medievală, atât de uzată și atât de ipocrită... Și ce-i mai mult, nu ne-am putut închipui că acei ce se căntesc la învârtite pentru a scoate acele glasuri melodramatice, nu sunt decât niște travestiți, nu sunt decât persoanele care se jenau de faptele lor... și aparențele le salvan distrând lumea cu melodia unei singure plăci: *Interesul superior al Țării*. Această melodie o cânta flașnetă pe vremea lui Ion, pe vremea lui Ionel și o cântă și azi în zilele lui Vintilă.

Și acum ea înainte cu două-trei decenii. Țara se zvârcolește în mizerie, ascultând aceeași placă a flașnetei liberale: *Interesul superior al Statului*...

Identificați în golișneea urâtă au avut grijă de a se ascunde repede în dosul celuilalt mobilier vechiu — tot patrimoniu familiar — paravanul tricolor. De ntu familiar — paravanul tricolor. De origine fanariotă, el nu de mult fusese în dosul acestui mobilier merit a ascunde nudități jenante, au lucrat nesupărați de ochii lumii... pe spinarea Țării, dar flașnetă cânta... „Interesul superior al

Cei importă dacă țara se dă peste cap mâine, ce-i pasă partidului liberal dacă răul făcut neamului e un bine pentru făcătoarea lui?!

Suntem conduși la infinit de o ceată de primitivi — rafinați prin experiența unica școală a proștilor după cum zicea cândva un filosof — suntem zilnic trupul de operație a unor stălcii sufletești și nimeni parcă nu se mai revoltă! Guvernanții încearcă să ne administreze zilnic picuri de picuri o inerție cadaverică ce să ne sugrumă furtuna sufletului o porghiță de jobagă resemnare care să ne impletească să nu mai știm nici plângere — dar, va fi cu atât mai zguduitor vișorul luptei de mâine.

Bazil Grăla

Țării... iar paravanul era tricolor...
Deși în dosul paravanului se comiteau faptele cele mai grave, nimeni nu putea să treacă peste sfântul roș, galben, albastru.

Mână providențială i-a scos înăuntru din dosul paravanului, punându-i în față noastră în golișneea lor urâtă, deșgustând pe cel ce-i observă.

Melodia flașnetei nu mai prinsese, iar paravanul deveni transparent...
Țara i-a cunoscut, i-a identificat; Țara s'a săturat de ei... Generația nouă scărbită de cele întâmplare în ultimii ani ai politicii, ridică steagul pentru luptă. Cine simte cu noi, cari am scupat în blidul cu linte ce ni-se oferă și ni-se oferă și cari am preferat să luptăm pentru acest bun și blând popor în loc să ne lăfăim în numele lui... venind între noi este binevăzut.

E drept, noi nu oferim nimănui muzică seducătoare... nici paravan pentru dosirea faptelor publice necuviincioase.

Cine ne are în simpatie, să ne urmeze; căroră însă le stăm în cale, n'au decât să ne răpună dacă pot.

Piutele — fizice — ne pot stărpi fără multă greutate; ideile lor însă prin ceasta n'au decât să câștige în eplendoare și forță.

DR. A. T. MUREȘAN.

Goarna a sunat

Precum odinioară glasul sonor de tulnee alui Horea, Cloșca și Crișan, iar mai târziu a salnicului „Crai al munților”, Avram Iancu, a făcut se tresară munți, să doinească codrii de ecoul chemării la luptă contra tiraniilor streine, tot astfel răsună aslăzi munții și câmpiile, codrii și livezile de freamăful unui energetic ecou al chemării la luptă.

Precum odinioară chemarea la luptă nu era produsul izolat al unor persoane, cari ar fi râvnit la mări și onoruri degerle, ci era emanațiunea impunătoare a conștiinței naționale a poporului întreg, tot astfel chemarea la luptă de azi se manifestă ca un imperativ categoric al aceleiași conștiințe naționale, care în cerb cî-i romană nu poate suferi să fie atinsă de inconștiența unor persoane, cari ajunse la căma Țării prin violențarea voinței națiunii, cu o indeletnicire diabolică sfidează și ignorează o țară întreagă.

Se află față în față un popor întreg și o infamă tabără de uzurpatori a arepturilor și libertăților poporului. Din acest raport de forțe este ușor de prevăzut de

partea cui va fi izbânda finelă.

Calvanul suferințelor nu mai poate fi îndurat căci prea tare doare.

Acest răsunset de revoltă, de nemulțumire este unanim și general în țara întreagă! Sau adus jertfe și sacrificii de adevărați muncenici de către generații de arându pentru realizarea visului secular: înfăptuirea României-Mari. Odată visul realizat, puteam crede cu drept cuvânt că nu ne va fi greu a transformă România din mare și în fertilită.

Și cu toate acestea, valori de sărăcie se revarsă dela un colț la altul al țării alimentând nemulțumirea provocată de criza morală. Este trist și tragic a vedea sforțarea omului onest, cinstit și muncitor, pentru a o face față nevoilor cari din zi în zi încrețtează existența și cum cu toată această sforțare eroică și onestă trebuie să dea faliment. Și aceasta fiindcă la noi a dispărut criteriul de răsplătă a muncii și onestității. Trăim vremuri când mijlocul de afirmare este linguișirea, lichelismul și parazarismul. Avem în Ardeal exemplare, de acei, cari pe vremuri în modul cel mai infam batjocoriau poporul, din care s'au născut, dar de care s'au lepădat, astfel că în urma purtării lor anti-naționale de pe vremuri an fi merită să fie expulzați din această Românie, pe care nici odată nu au dorit-o și cu toate aceste azi sunt investiți cu puteri nelimitate.

Prin această lovitură adusă demnității noastre de neam și tradiție, au dat dovadă cei ce au comis-o, că lor le lipsește cu totul sentimentul și mândria națională.

Este clar deci, că dacă nu ne vom primeni moralicește, dacă nu vom apuca cărarea adevărată, ne vom vedea în marginea prăpăstiei inevitabile.

Națiunea întreagă își dă perfect seamă de acest adevăr și tocmai pentru aceasta prin glasul instințului de conservare cu un singur glas strigă: *La luptă*.

Goarna a sunat brăvii fii, urmași a semeților coloniști a Romei stăgata ca sub ordinele conducătorilor lor adevărați, și de a ultimul atac pentru extirparea rău lui din această țara.

Iar voi, cari prin inconștiența voastră ați provocat această luptă, nu aveți teamă, că Românul în cavalerismul lui nu are să vă pedepsească decât cu disprețul națiunii întregi.

Alhor.

Epigrama

„În paroxismul ultimelor demodolezi guvernul liberal se crâmponează la putere.” ZIARELE.

Deși făcu atâtea gafe,
Vintilă nu vrea să coboare.
Tu mă întrebi „de ce nu pleacă?”
— Nu pleacă, fiindcă vrea — să zboare!
KIX.

Maxima

„Forța nu poate organiza nimic; dacă în lume nu există decât două puteri, spiritul și sabia, în ultima instanță sabia va fi învinsă de spirit.”

Napoleon

In ourând petrecerea „Chemării”

Suntem gata

DOMNULE MANIU!

In numele mator de tineri intelectuali, ardeleni si baneteni, grupati in jurul acestor misodri, Va asiguram pe D-Voastă, care reprezentati adevaratele idei de unificare sufletească între toti românii și principiile singur salvaloarea pentru consolidarea țării și scaparea ei dela dezastrul sigur, Va asiguram, că suntem gata de luptă.

Fie că ne Voși chema la MUNCĂ FI-

ZICĂ ca să ajutăm cu brațele noastre vânjoase să scoatem hoitul guvernului uzurpator din casa pe care cu nedrept o pângărește, fie că ne chemați la MUNCĂ INTELECTUALĂ pentru a pune în aplicare principiile morale și de guvernare, pe care le credeți de necesare.

Suntem gata!

Vă rugăm să ordonați!

„CHEMAREA”

Aspecte politice

Guvernul actual. Incompetența stilizată. Profanarea și lichidarea tradiționalei forme de manifestare a voinței colective, regimul reprezentativ al dobitociei hrănită în politica orientată a sforilor și a prânzului-vestigii triste (nu-i vorba de ideologie politică) ale unei mentalități apuse.

Nu mai înțelegem nimic!

Nu știm dacă trăim într'un stat modern sau într'o cocină de porci.

Unii găsec, că actuala stare de lucruri se datorește defectului creditar al actualei forme de organizare social-politică și socotesc a fi găsit barca salvării într'o altă formă, (fără fond) așa numitul stat corporativ. Nu suntem nici pentru, nici contra, ci constatăm o simplă schimbare de forme. Deocamdată să nu disperăm și să căutăm un remediu de acreditare a actualei forme în conștiința colectivă. O analiză lucidă ne duce la concluzia necesității statului cu regim parlamentar-representativ. Evenimentele generale, în politica statului român, iau proporțiile firești (impresia detaliului, ce ucide viziunea clară, nefiind de față legile perspectivei) ce le oferă orice manifestare a societăților organizate în stat, și avem fără voia noastră iluzia unui sistem de politică pozitivă, în care forma de guvernământ apare ca expresie sintetică a realităților sociale.

Nu totdeauna perspectiva este necesară pentru aprecierea fenomenului politic, aceasta mai cu seamă când detaliul este plin de mușete.

Dacă privim serios microscopicele personalități guvernamentale (omul sfîințește locui) și procedăm prin izolarea lor de marea organizație a statului, cu regim parlamentar, atunci ne explicăm de ce statul în funcțiune ne apare miniatural în ridicol și eliminăm cu desgust din conștiința noastră, toate excreștiunile sociale.

Cu un cuvânt povestea guvernului are multă asemănare cu povestea turcului.

În această stare de lucruri pornografia și sfidarea bunului simț apare cascadat și impetuos.

Ca o ploaie de insecte, profitând de primăvara civilizației noastre și torturând conștiința colectivă au năpădit hrăpăreț pe câmpul mănosal țării și în diferite forme de justificare: credit și siguranță internă și externă, creațiunea burgheziei române cu orice preț, (formulă curentă de politică social-economică demimondenă tancretivă) protejând subsidiar ruralul răbduriu câte patru veacuri dearându-i, rătăcesc sdrident tot ce apucă în cale, lăsând în urma lor câmpul trist și roșu și un miros grozav de neplăcut. O să simtă un profund

desgust cronicar de mâine ce va avea de fixat perioada genezei burgheziei române, când și stăreții mănăstirilor (concepția lui Alecu în realizare) delapidază banii mănăstirilor în loc să fure focul sacru al credinței cerești.

Ise zice perioada de tranziții, caracteristică printr'o răsturnare a tablei valorilor, dar tocmai această toleranță convingere în transformarea conștiinței colective este cauza dezastrului nostru.

Atitudinea noastră critică nu a reușit, decât a opera un eveniment în conștiința maselor populare, pasive până ieri, incipient — active astăzi. — totuși lupta noastră rămâne în ofenzivă, câtă vreme nu vom trece în planul de realizări și'n modul cel mai drastic să utilizăm toate siringile părintelui, pentru a curăți și imuniza totdeauna, organismul statului de asemenea lighioane mărunte.

Statul e bolnav.

Tine-l Doamne, nu ni-l pierde.

P. T.

Presă și Ardealul

Dela un cârd de vreme încoace presa cinstită a deschis larg coloanele sale nevoilor ample și problemelor arzătoare ale Ardealului, câștigându-și prin apărarea însuflețită a intereselor populației de aci simpatia și sprijinul maselor.

Ori de câte ori însă ziare de mare tiraj s'au pretat la convertiri de credință și la atauri în contra conducătorilor firești ai acestei provincii, reacțiunea n'a întârziat să se producă: boicotul.

Nu ne interesează mobilul deselor schimbări de confesiune, relevăm doar' faptul foarte caracteristic al repunării morale și fizice colective a Ardealului față de presa prinsă în flagrant delict. Urmarea firească a fost scăderea tirajului a celor mai simpatizate cotidiene până la căderea în păcate.

Ziarele vândute regimurilor ticăloase, oricât de deghizată le-a fost atitudinea, au fost puse la index, în mod instinctiv și automat de opinia publică.

Exact așa li se întâmplă și ziaristilor dezertori din lagărul democrației cari se erijează în matadori apărători ai ticăloșeniei, de orice natură ar fi aceasta. Oricât ar vrea acești cameleoni să-și fluture talentul și elocința de altădată, ei nu mai reușesc să captiveze, să emoționeze și să convingă, pentru că le lipsește ael accent de sinceritate profund simțit, le lipsește siguranța și baza morală. Căci opinia publică află, mai repede de cât s'ar crede, taina convertirii lor subite și originea fondurilor cari explică cameleonizarea.

Opinia publică din Ardeal iubeste constanța convingerilor și are o oroare față de oamenii neisprăviți și neserioși, cu aptitudini cameleoniste. Influența ce a exercitat-o până mai eri serisul lor, dispăre ea prin farmec la prima deviațiune.

M.

La Făgăraș

Poporul s'a întrunit azi la Făgăraș. După cimentarea conștiinței civice și semnului luptei dat în Capitala Moldovei — poporul românesc s'a adunat la Făgăraș să decidă.

SĂ DECIDĂ scadența din urmă ce mai acordă unui regim, provocator și nefast.

Români! Dacă guvernul de azi nu va pleca nici după avertizarea hotărâtă ce i-ați dat-o la Iași — și o veți repeta energic azi la Făgăraș, mâine la Cluj ori București, fără ca nimeni să v'asculte doleanțele, fiți gata atunci pentru INCORONAREA năzuințelor voastre ce — așa se vede — se va înfăptui tot la ALBA-IULIA!

„CHEMAREA”

D. Bogdan-Daică inaugurează contra-ofensiva împotriva național-tărăniștilor

Ieri în cadrele Extensantii Universitare d. rector G. B. D. a ținut o conferință despre „Ființa și rolul Universității” înfățișând publicul rezumatul câtorva cărți de specialitate în care și-a strecurat însă și câteva din „scîlpițoarele idet” ale dsale.

Astfel ajungând la analiza cuvântului politică, s'a lăsat tărât din nou de patima dsale care îl poartă din partid în partid, îndreptându-și șarja de cuvinte pedestre împotriva național-tărăniștilor, împotriva adunării dela Iași și dela Făgăraș și chiar împotriva ziarului „Curentul” al căruia director precum se știe nu este de părerea dlor Pangrati-Daică et. comp.

D. Daică nu și-a dat probabil seama că aceste incurștări universitare în domeniul politic pot să-i compromită cu desăvârșire renumele de om inofensiv. Și n'a ținut seama nici de aceea că eventual d. Pamfil Șeicaru sesizându-se de complimentul făcut stăruirii său în cauta loc, dacă nu se poate alături de nenea Pangrati în salvări, atunci altundeva. De aceea înflăcăându-se a făcut critică până și teatrului despre care spunea — d. Bănescu nu era de față — că merge din criză în criză.

La sfârșitul conferinței în loc de aplauze toată lumea a sămbăt. Iar din șaptele cari străbăteau sala dela un capăt la altul s'a închiegat imediat un obiectiv portret al marelui campion al politicii culturale. Căci se spunea:

E pătimășș.

gelos

fanfaron,

arătați-i un punct fix și va mișca partidul național-tărănesc din loc.

I s'au maiat creerii.

În conferința dsale, vîgurosul atlet G. B. D. a spus că deși a umbat mult n'a întâlnit în cuprinsul României nici un geniu.

Oare să nu se fi privit d. Dutci nîcicînd în viața sa în oglindă?

Sept. Sever

De ce nu crezi?

De ce nu crezi, că din 1920 liberalii duc țara pe gârle? că grecoteii s'au romanizat, țiganii și-au părăsit legea — că miniștri sunt aceiași, — că guvernul e pe Dumă? Voturile că se fură, cu banii statului se operează; de ce nu crezi că tînichigiu poate ajunge inginer, sergent-major — administrator, iar cel cu școli primare: taxator, cu cinci clase liceale: director de exploatare și că Ardealul nu se civilizează?

Cum să nu crezi că orice început prost

n'are sfârșit bun? că jandarm s'ajungă prefect, oonazul: magistrat, iar la Montor un Fălcotanu? Slujbaș să excochore și cu pașaport român în Budapesta să se pîmbe? și de ce n'ai crede că ordinele superiorilor nu se excochore? și că legea fiecărui interpretază... iar la ofiții abia se lucrează?

Creditele nu se majorează, că două miliarde s'au promis și nimio nu s'a ales? că CFR a primit 400.000.000 și oă-și va plăti datorile. Dar nici aste să nu le credeți!

De ce să nu crezi? Doamna! că la algeri și morții 'nvie, că la țara asta și ei pun osul? de ce n'ar merge așa cum merge? Chiar de nu credeți toate aceste — dar să fimem una cu toții: JOS CU CEI DELA PUTERE!

SCH.

Cerem Guvern Maniu

În fața mizeriei fără seamăn, în care s'et zbate populația acestei țări, prin nimic vinovată de situația deplorabilă a tuturor claselor producătoare; în fața indignării cu greu reținută de glasul conștiinței fiecărui individ, ca să nu izbucnească în forme violente și cu urmări funeste: cerem guvern Maniu!

În fața dezastrului ce s'ar putea deslănțui prin strângerea șuruburilor peste limita critică, în aceste momente istorice, înainte de a se pune în aplicare rezistența cetățenească, cerem demisia guvernului uzurpator și încredințarea frânelor statului dlui Maniu, singurul canalizator posibil a imenselor nemulțumiri.

Cerem guvern Maniu, pentru că aceste reprezintă aspirațiunile maselor populare și ale adevăraților patrioți.

Cerem guvern Maniu pentru ca acest bărbat de stat cu un trecut atât de strălucit și de o atitudine atât de superbă, aproape epică, să consolideze unirea sufletească și să normalizze viața de stat, organizând în același timp conștiința cetățenească.

Cerem guvern Maniu pentru ca în sfârșit să se introducă și în România adevărata democrație și viața parlamentară.

Cerem guvern Maniu pentru ca toate talentele și forțele sănătoase ale acestei națiuni să fie utilizate prin liberă concurență.

Cerem guvern Maniu pentru ca falcoienismul să fie ras din viața administrativă a acestui stat.

Cerem guvern Maniu pentru întronarea legalității.

Cerem guvern Maniu pentru că reprezintă voința națională.

Cerem guvern Maniu înainte de a se da ultimul asalt!

Aviz!

Inscrierile noi în Chemarea se vor publica în curând.

La numeroasele întrebări, cari ni-se adresează din Cluj și din provincie, facem cunoscut că noile înscrieri în „Chemarea” se primesc la dl Dr. Emil Pop Cluj, Calea Regele Ferdinand 38 sau la redacția ziarului.

AVIZ! Rugăm foarte mult pe toți colaboratorii „Chemării” să trimită manuscrisele cel mai târziu până Miercuria, secretariatului de redacție din Str. Reg. Maria 11 (Ziarul „Patria”).

Totodată rugăm pe domnii colaboratori să-și scrie manuscrisele cîteș și pe o singură pagină, căci astfel ni garantăm publicarea articolelor.

REDACTIA.

Cetiți Chemarea